

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu
se primesc. Manuscripte
nu se retrimit.
INSERATE se primesc la AD-
MINISTRAȚIUNEA în Brașov și la
următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Duker Nachf.
Max. Augenfeld & Emerich Lesner.
Metrich Schalek. Rudolf Mosse.
A. Oppels Nachf. Anton Oppels.
In Budapesta: A. V. Goldber-
ger, Ekstein Bernat. In Ham-
burg: Maroty & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o colonă 6 or.
și 30 or. timbru pentru o pu-
blicare. — Publicări mai dese
după tarifa și învoială.
RECLAME pe pagina a 8.a o
seria 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U I L X I I .

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare
Târgul Inului Nr. 30, etajul
I.: Pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei
luni 3 fl. — Un exemplar 5 or.
v. a. sau 15 bani. — Atât abo-
namentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 99.

Brașov, Joi 6 (18) Mai.

1899.

Conferența de pace.

Nu va fi decât numai spre ono-
rea secolului, ce se pregătesce a se
prăvăli în noianul infinit al timpuri-
lor, că mâne reprezentanții a două-
zeci și două de state din tota lue-
ma se întrunesc în conferență
la Haga, capitala Olandei, spre a-se
sfătui împreună, cum să se pună sta-
vilă înarmărilor militare nesfârșite și
cum să se potă încungiura pericolele
răsboiului.

De astă vară încă — de când
ideea de desarmare generală a tîne-
rului Impărat al Rusiei a causat o
surprindere atât de mare tuturor, —
era aprôpe sigur, că conferența de
pace se va întruni, îndată ce Rusia
a luat inițiativa. Îndoiis în gradul
cel mai mare era numai decă ținta,
ce avea să-o urmărească această con-
ferență, era realizabilă.

Tôte statele au primit cu sim-
patia propunerea Țarului Nicolae II.
Acăsta însă nu le-a împiedecat să
continue cu înarmările, desfășurând
în parte o activitate și mai febrilă
ca înainte. Toți laudă nobila iniția-
tivă a Țarului, având în vedere mai
cu semnă, că el este cel mai puter-
nic potentat autocrat între puternicii
domnitori ai statelor militare. Ni-
menî nu mai crede însă în posibili-
tatea desarmării generale și și mai
puțin în posibilitatea de a-se întea-
meia „o pace perpetuă“ între state
și popore.

Cu toate acestea ideea și planul
Țarului, precum s'a dovedit mai târ-
diu, după ce s'a făcut programul
dela 24 Ianuarie a. c. al guvernului
rusesc relativ la lucrările proiectate
în conferența de pace, și-au avut nu
numai farmecul lor ideal, ci și o
importantă reală și practică.

După programul amintit al con-
telui Muraviev vor fi propuse con-
ferenței internaționale dela Haga
unele probleme, ce se pot ușor res-
solva. Ne aducem aminte, că una
din aceste probleme este de a îngreu-
na cât numai posibil este izbucnirea
răsboielor, delăturând chiar cauzele
lor după putință; ér alta țintese
de a se stabili măsurile și disposi-
țiunile, prin cari după izbucnirea
unui răsboiu se potă fi cât mai mult
micșorate suferințele și pagubele, ce
le cauzează.

E vorba, ca conferența de pace
să estindă convențiunea dela Geneva
și asupra răsboielor maritime, mai
departe e vorba să se ofere un scut
mai mare răniților, ambulanzelor și
spitalelor, necombatanților și corpu-
lui sanitar; să fiă mai bine și mai
cu cruțare tractați prizonierii derăs-
boiă, asemenea și poporațiunea și
proprietatea ei din ținuturile răs-
boite; să fiă oprită mai departe în-
trebuințarea de arme barbare, apoi
de materii esplosibile etc.

Mai grea este problema ce are
în vedere aplanarea conflictelor din-
tre popore și state prin înființarea
de tribunale de arbitrii internaționale.

În privința acăsta este de un
deosebit interes actual părerea ce-o
emite fostul ministru-președinte ita-

lian Francesco Crispi în „Nuova
Antologia“ despre șansele conferen-
ței de pace din Haga.

În anul 1891, Țice Crispi, con-
gresul de pace din Roma a primit
unanim următoarele propuneri:

„Raporturile între națiuni vor
fi regulate prin aceleași norme mo-
rale și juridice, ca raporturile între
indiviđi“.

„Deore-ce nici un stat nu are
dreptul, de-a face însuși justiția, nici
un stat nu potă declara răsboiul
unui alt stat“.

„Ori-ce conflict între popore tre-
buie să fiă rezolvat pe calea drep-
tului“.

„Drept de cucerire nu există“.
Nimic nu pare mai drept —
Țice Crispi — ca aceste maxime, și
ele pot fi primite de toate guvernele
civile. Deore-ce însă suntem încă
fôrte departe de un ast-fel de pro-
gres legislativ, ar fi bine, decă
conferența din Haga ar stabili, că
fiă-care cestiune potă fi supusă unui
tribunal de arbitrii. În modul acăsta
s'ar pută încungiura răsboiul, seu s'ar
pută cel puțin micșora numărul răs-
boielor.

E bine a spera, adaugă el, și ne
măgulim cu speranța, că viitorea
conferență va avé un succes fericit,
primind în întregul său programul
rusesc dela 24 Ianuarie. Causa uma-
nității însă și ar câștiga numai de
aică. Dér ore fire-ar permis a-se pe-
riclita pentru acest singur rezultat
pacea asigurată a lumii?

Tratatul din Berlin dela 1878
— constată Crispi — a creat în
cestiunea naționalităților un mic ar-
misticiu. Dér deși aceste cestiuni
s'au adus pentru moment la tăcere,
ele totuși n'au dispărut, căci *interie-
săză pe cele mai mari puteri ale vechiu-
lui continent*. Învoirea de-a discuta
aceste cestiuni, ar fi sinonimă cu re-
visuirea chartei geografice a Euro-
pei. Noi Italienii n'am avé să ne tem-
em de-o astfel de revisuire, căci
am avé dreptul să reclamăm terito-
riile noastre câte mai sunt supuse străi-
nilor. De aică se potă esplica nota
ministrului olandez, care eschide
discusiunea tuturor cestiunilor, ce
sunt regulate în tratatele existente.
Numai printro astfel de mărginire
s'a putut dobândi conclucrarea mai
multor state, care altfel ar fi refu-
sat de-a consimți la laudabila iniția-
tivă a Țarului.

Adevărat este — încheie băr-
batul de stat italian — că confe-
rența din Haga *incunjură cauzele dis-
cordiei, fără de ale suprima, că negli-
giază germenele răsboiului și al revolu-
ției, fără de al distruge*. Răsboiele și
revoluțiunile pot fi amânate, deră
vor izbucni în acea Ți, care va păré
popórelor còptă și favorabilă. Vechia
Europa are numai un mijloc
spre a-se salva în mod durabil: *în-
locuirea vechi separări a statelor prin
uniunea statelor*. În modul acăsta vor
fi delăturate nu numai granițele, ce
le a ridicat geografia și diplomația,
ci vor dispăré tot-odată și vechia
ură, vecinica animosităte, gelosiile
și prejudiciile în opera frătescă a

acelui progres cetățenesc, ce va duce
la fericire omenirea, care până acum
a fost inveninată de poftete barbare
și desfrânate ale cuceririi.

Cuvintele acestea caracterisază
situațiunea conferenței de pace față
cu marea problemă la a căreia res-
olvare chămată este să păsescă.

De-i va succede ori nu a justi-
fica speranțele ce se pun în ea, vom
vedé în curând.

**Miscarea în sinul clerului ro-
mân unit vedem cu bucuriă, că continuă
a lua tot mai mari dimensiuni. Cu deose-
bire în Archidieceasa de Alba-Iulia și Fă-
găraș, preoțimea se distinge printr'o atitu-
dine cât se potă de demnă și bărbătescă în
în fața marilor atacuri, pe cari adversarii le
prepară contra bisericeii și independenței sale
proprii. Alaltăeri, Lună, s'au distins în pri-
vința acăsta preoții din tractul protopopes-
al Ibașfalăului, cari întruniți în sinod, au
adus hotărîrea unanimă, că *resping cu indig-
nare ajutorul dela stat*, cari li-se ofere în
condițiuni atât de dejositoare nu numai
pentru ei, preoții, ci și pentru autoritatea
bisericească. S'a hotărît tot-odată a se ruga
Metropolitul și Consistoriul, ca să între-
prindă pași pentru luarea unei decisiuni
generale, căreia i-se va supune întregă
preoțimea. Alții dintre preoți, precum scim,
au repins și resping ajutorul chiar înainte
de-a se fi luat vre-un conelus sinodal în
privința acăsta. Ast-fel a făcut Țilele acă-
stea și preotul Petru Suciu din Săbadul de
Câmpia, care într'o scrisore adresată „Tri-
bunei“ spune, că și densusului i-a oferit fisol-
găbireul un ajutor de 50 fl., deși declarase
dinainte, că nu cere ajutor dela stat. D-l
preot Suciu însă a respins cu indignare
darul danaic oferit de fisolgăbireu.**

Secția naționalităților, despre care
s'a vorbit atât de mult în timpul din urmă,
se pare că totuși va fi desființată. Despre
desființarea ei a fost vorba de repețite-ori,
ba „Telegr. Rom.“ vestise chiar, că secția
a este deja desființată. Etă ce cetim în
„Alkotmány“ dela 16 Mai n. despre acăsta
secțiune:

... „Auzim, că Szell vré într'adevăr
să se scape de omenii lui Banffy, ca să
potă fi stăpân în casa proprie. Însă pe cum
nu se potă libera de Salavszky, tot așa nu
se potă despărți de Jeszenszky. Acum este
viață comodă în secția a treia (a naționa-
lităților). Până acum dela fișpan la fișpan
se dedea acolo clanța ușei; veniau să se
informeze ministri și deputați; veniau să
raporteze Selley și Rudnay, în pupitrele
meselor de scris dispăreau acte secrete și
banl secreti, numai capul — încăpăținat al
lui Banffy — sciea ce face mâna destoi-
nică a lui Jeszenszky. Pentru acum însă
nu se lucrăză nimic în acest oficiu. Mini-
strul-președinte nu vine aică să vorbescă și
nu chiamă pe consilierul ministerial (Jeszen-
szky); fișpanii și șefii de secțiuni îl oco-
lesc, când merg la ministrul-președinte, ori
vin dela el; nu mai sosesc telegrame ci-
frate și poșta și-a uitat să mai umble pe
acele scări, de săptămâni întregi nu s'a îm-
părțit acăstei secții un singur act dela pre-
sidiu; funcționarii fumăză și cufundați în
fum vorbesc despre vechile vremi trecute
și despre acel om bun, cărui asemenea mi-
nistru-președinte Ungaria n'a avut și nu va
avé. S'a sfârșit cu toate intrigile lor, și acum

nu se mai încred decât în aceea, că și
Szell va căde, deore-ce este imposibil ca
Ungaria să fiă alt-fel guvernată decum
au guvernat-o Coloman Tisza și Desideriu
Banffy“.

**Alegerea vicarului Goldiș de
episcop o vedem apreițată și în „Alkot-
mány“ dela 16 l. c. După-ce arată cum s'au
împărțit voturile între cei doi candidați,
fôia ungurăscă Țice: „Ioan Goldiș a fost
ales dér episcop o'forte mică majoritate.
La început, când în favorul lui au început
acțiune omenii lui Tisza, Beothy-ii și Sz-
enyogh-ii în Biharia, n'am creșut, că tocmai
față cu Hamsea va fi ales Goldiș. Însă
garda „Tribunei Poporului“ a făcut o sur-
prindere, deorece s'a grupat în jurul can-
didatului guvernului, dér chiar și așa au
putut să înșghebeze numai o mică majori-
tate. Goldiș de altfel ar fi vrednic de po-
șiția de episcop, decă din cauza liberalis-
mului nu s'ar fi pus în contradicere pe față
cu dogmele religiei sale. Două-deci de ani
a fost în Arad profesor de gimnasiu și
singura lui parte bună este, că e amic Ma-
ghiarilor. La alegerea lui nu scim cine are
mai mare merit: Sturdza, ori Tiszaistii?
Îndatăce a sosit aică scirea despre alege-
rea lui, liberalii i-au trimis o telegramă de
felicitare. Primul iscălitor e președintele
camerei Desider Perczel. Dér nu e réu așa!
Perczel Dezső și Mangra V. într'o ta-
bără! Însă extremele se unesc, și de mul-
te-ori la guvernare e suficientă și înțelep-
ciune puțină“.**

„Pesti Napló“ revenind în numărul
său de ađi la „noul episcop“ Țice, că „Gol-
diș a fost tot-déuna un membru fôrte po-
pular și simpatie și care s'a bucurat de
mare stimă și cinste în parlament, ér de-
putații de-o parte se bucură, că acest
preot român cu sentimente patriotice a
ajuns în scaun episcopesc, de altă parte
regretă, că în urma acăsta se desparte de
camera deputaților“. Mai spune numita fôia,
ce corespondentul său aradan a fost primit
de Goldiș și acăsta i-a declarat, că Con-
gresul extraordinar din Sibiu va decide
primirea întregirii venitelor preoțesci dela
stat, căci e în interesul bisericeii de a-se
ajuta miseriei preoțimeii din Ardeal, Arad
și Biharia.

Pactul.

(Guvernul Thun și formula Szell).

Cercurile politice din Pesta sunt éráși
viu preocupate de afacerea pactului. Fap-
tul, că ultima conferență comună din Bu-
dapesta n'a avut nici un succes, i-a pus
pe griji pe Maghiari, mai ales că s'a vé-
șut odată mai mult, că guvernul din Aus-
tria ține strins la punctul său de ve iere
de-a nu admite așa numita „formulă Szell“
cu privire la bancă. Împrejurarea acăsta
deșteptă temerea, că guvernului unguresc
i-se va impune un nou provisoriu de pact,
cu care partidele maghiare din parlament
n'ar pută să se fiă de loc învoite, afară dór
de cazul, când s'ar face declarația publică,
că acest eventual provisoriu va forma pun-
tea de trecere la întroducerea teritoriului
vamal autonom.

Până acum Ungurii mereu se ameziau
cu credința, că Austria, — în virtutea stă-
rilor desolate interioare — va ceda și că
Ungaria potă să-i impună. Ađi însă vede-
rile unor omeni de-ai lor s'au cam schim-
bat. Véd și ei, că deu e grea problema,

Cursul la bursa din Viena.

Din 16 Maiu 1899.

Table of stock exchange rates for various commodities and currencies, including gold, silver, and various bonds.

Table of exchange rates for London, Paris, and Italian notes.

Cine voesee se-si faa

COSTUME din stofa buna

și durabilă se oară dela croitor se-i prezenteze colecția de mostre a firmei:

JOHANN STIKAROFSKY, Bubapesta, V. Piața Elisabeta 16.

Procedura solidă a numitei firme, garantază un serviciu spre mulțumire. Nu se câștigă mușterii cu promisiuni de rabat mare, se cu alte mituri.

Foie specială pentru croitorii gratis.

22-24,52M.

mitott és az 1881 évi november hó 1-én 3333 sz. alatt kelt igazság-ügyminizsteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadék képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-ban értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szatályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Fogarason, 1899. évi Mártius hó 16-án.

A fogarasi kir. jbiróság mint telekkörnyvi hatóság.

SCHUPITER, kir. albiró.

591,1-1.

Ați scăpat din vedere!

că prima tragere a Loteriei de a II-a clasă ungară se incepe la 18 și 19 Maiu a. c.

În cas, când și D Vóstră intenționați a face o încercare de noroc la acest joc plin de șanse de câștig. Vă rugăm a Vă grăbi și a Vă acoperi lipsa ce o aveți dela Colectura principală a loteriei de clasă ungară dn loc:

JACOB L. ADLER și FRATELE

la care s'au plătit până acuma câștiguri în suma de aproape 1 Milion.

Aici se află încă numeri de noroc într'o alegere cât se pôte mai mare și mai interesantă cu următoarele prețuri:

Table listing lottery ticket prices for different quantities and types.

584p-b.

Ați scăpat din vedere!

Arverési hirdetményi kivonat.

A fogarasi kir. Járásbiróság, mint tlknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a „Furnica“ takarekpénztár végrehajthatónak Beclerean György s társa végrehajtást szenvedő elleni 31 frt. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a fogarasi kir. jbiróság területén lévő a Fogarason fekvő, a fogarasi 1699. sz. tljkvben 1794 hrsz. Marian Lascutz Mundryan és neje nevén álló ingatlaura 240 frtban, a fogarasi 1241 számu tljkvben 1813. hrsz. Beclerean George és neje nevén álló ingatlanra 240 frtban, az árverést ezennel megálapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi junius hó 12-dik napjának délelőtti 9 órakor a fogarasi tlkvi hatóságánál megtartandó nyilvános árverésen megálapított kikiáltási áron alól is elfognak adadni.

Árverezui szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 §-ban jelzett árfolyammal szá-

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiu 1899.

Large railway schedule table with multiple columns for routes, train numbers, and departure/arrival times. Includes sections for Budapest-Predeal, Copșa-mică-Sibiu-Avrig-Făgăraș, Mureș-Ludoș-Bistrița, Cucerdea-Ősorheiu-Regh-săseșc, Ghiriș-Turda-Dej-Bistrița, Sibiu-Cisnădie-Clușiu-Zălau, Sighișoara-Odorheiu-săseșc, Alba-Iulia-Zlatna, Brașov-Zărnești, and Brașov-Chezd-Osorheiu.

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în dreapta de jos în sus. — Numerii încadrați cu linii mai negre însemnază orele de noapte. — Semnul $\leftarrow\rightarrow$ arată cu capul direcția, încâtrău merge trenul.